

Ålesund
kommune

Rettleiar og handlingsplan for rusførebyggande arbeid i Ålesund-skulen 2024

Ikkje oversjå – ikkje overreager

Føreord

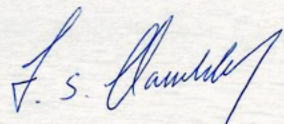
For å lukkast med førebyggjande arbeid er overordna forankring, langsiktig planlegging og ein oversiktleg plan avgjerande. Vilkårlege innsatsar og tiltak som vert sett inn når “alarmklokkene ringer” er lite hensiktsmessige. Det er det gjennomtenkte og langsiktige arbeidet som har best effekt.

Det er derfor viktig at kommunen og kvar einskild skule har ein plan for sitt rusførebyggjande arbeid. Planen må innehalde både universelle tiltak og innsatsar, i tillegg til tydelege rutinar for korleis skulen skal ivareta elevar som har behov for tiltak på gruppe- og/eller individnivå. Tydeleggjering av ansvarsforhold og samarbeidspartar er og naudsynt.

Bakgrunnen for denne rettleiaren og handlingsplanen kom som eit ønske frå styringsgruppa til SLT-arbeidet. Gjennom tilbakemeldingar frå SLT-nettverka og dei samfunnsendingar ein ser i samfunnet, såg ein eit behov for eit meir systematisk arbeid, kunnskapsheving om rusmiddel og rusmiddelproblematikk og å gi tilsette i skulane verktøy og handlingskompetanse.

Målet med rettleiaren er at Ålesund-skulen skal vere målretta og trygg i sitt generelle rusførebyggjande arbeid og ikkje minst i møter med elevar og deira føresette.

Lykke til med dette viktige arbeidet!

Jon Steven Hasseldal, kommunedirektør

Innhald

Føreord	2
Innleiing	4
Intensjonar og målsetting	5
Førebyggingstrekanten	6
Kven har ansvar for kva i førebyggingsarbeidet	7
<i>Føresette</i>	7
<i>Skulen/ressursperson</i>	8
<i>Læraren si rolle</i>	8
<i>Helsesjukepleiar</i>	8
<i>SLT</i>	9
<i>Politi</i>	9
Universelle rusførebyggande tiltak i skulen	10
Selektert og indikert rusførebygging	12
<i>Endringar og signal</i>	12
<i>Handtering og rutine ved bekymring og samarbeid</i>	14
 Vedlegg - del 1 <i>Utanfor boksen – innanfor lovverket</i>	20
 Vedlegg - del 2 <i>Fakta om rusmiddel</i>	24
 Vedlegg - del 3 <i>Støtte til skulane rundt ulike situasjonar</i>	30
 Vedlegg - del 4 <i>Kontaktpersonar, interne og eksterne hjelpeinstansar og samarbeidspartnar</i>	38

«Målet er å oppdage og gi best mogleg støtte til eleven som er i ferd med å utvikle problematisk/skadeleg bruk av rusmiddel.»

Kjentmannsheftet 2019

Innleiing

Målet med handlingsplanen er å gi skulane eit verktøy i det rusførebyggande arbeidet.

Rettleiaren har ein hovuddel og fleire vedlegg. Det sentrale i hovuddelen er korleis ein skal jobbe universelt og selektert rundt det rusførebyggande arbeidet i skulen. Handlingsplanen gir konkrete forslag til handtering av bekymring rundt rusmiddelbruken til ein elev (indikert førebygging) og forslag til samhandling. Vedlegga et delt opp i fire kategoriar; Samhandling innanfor det gjeldande lovverket, faktaopplysningar om rusmiddel, hjelpearb til skulane og kontaktinformasjon til relevante samarbeidsaktørar.

Kvar skule bør ha ein ressursperson eller eit ressursteam sett saman av personar som skal ha ansvar for oppfølging av elevar med eller mistanke om, bekymringsfull rusmiddelbruk.

Skulane ved verksemdsleiar peikar ut kven som skal være med i dette teamet. Helsesjukepleiarane vil vere ein naturleg samarbeidspart for ressurspersonen/ressursteamet.

Ressurspersonen/ressursteamet skal ha spesiell kunnskap og kompetanse om rusmiddel og rusmiddelbruk. Dei skal vidare ha kunnskap om tidleg identifisering og gode handlingsalternativ i saker som gjeld bekymringsfull rusmiddelbruk. Dei skal vere tilgjengelege for elevar, føresette og kollegaar i skulen. Ressurspersonen/ressursteamet vil få jamleg kunnskapsheving og oppfølging frå SLT-koordinator, KORUS og andre fagpersonar.

Under utarbeidinga av planen har vi sett til og fått inspirasjon av Oslo kommune sin Veileder rusforebyggende arbeid og KORUS Vest sitt Kjentmanns-program. Gjennom arbeidet har det kome innspel frå politi, skular og andre samarbeidspartar.

Rettleiaren vil vere ein pilot som ein ønsker å prøve ut i 2024. Evaluering av planen og endeleg implementering i Ålesund-skulane vil eventuelt kome i 2025.

«Alle barn og unge skal beskyttast mot narkotikasal og bruk av narkotika. Dei skal lære om kva narkotika er og kvifor det er farleg og ulovleg. Dei har rett til å få hjelp om dei byrjar med narkotiske stoff».

- Barnekonvensjonen artikkel 33 -

Intensjonar og målsetting

Barnekonvensjonen artikkel 33 er eit godt utgangspunkt for samarbeid, samordning og tverrfagleg arbeid rundt det rusførebyggande arbeidet i Ålesund-skulen. Arbeidet med rusførebygging skal bidra til at ungdom utviklar kunnskap om rus, rusmiddel og ferdigheiter som kan hjelpe dei med å ta gode livsval. Rus er eit tema som, i tillegg til det tverrfaglege temaet folkehelse og livsmeistring, høyrer heime i fleire fag.

Skulen skal vere ein rusfri og trygg arena for alle unge. For å lukkast med skulen sitt rusførebyggande arbeid er det viktig med tidleg innsats og samarbeid om eleven sitt beste. Skulane har ansvar for å handle ved bekymring og den einskilde skule skal ha ein lokal tilpassa plan for det rusførebyggande arbeidet.

Rusproblematikk har ofte bakanforliggende årsaker. Samarbeid med ungdommen er derfor viktig og at dei opplever oppfølginga som relevant. Elevane skal møte vaksne som ser, lyttar, viser omsorg, har forventningar og følger opp. Føresette er den viktigaste førebyggjar i eit barns liv. Derfor er kontakten og samarbeidet mellom heim og skule svært viktig.

Skulen sitt nettverk skal ikkje stå åleine, det skal vere eit samarbeid med andre instansar både i det førebyggande arbeidet mot rusmiddelbruk og i konkrete saker. Helsesjukepleiar er ein sentral samarbeidspart for skulen og for laget rundt eleven.

Førebyggingstrekanten

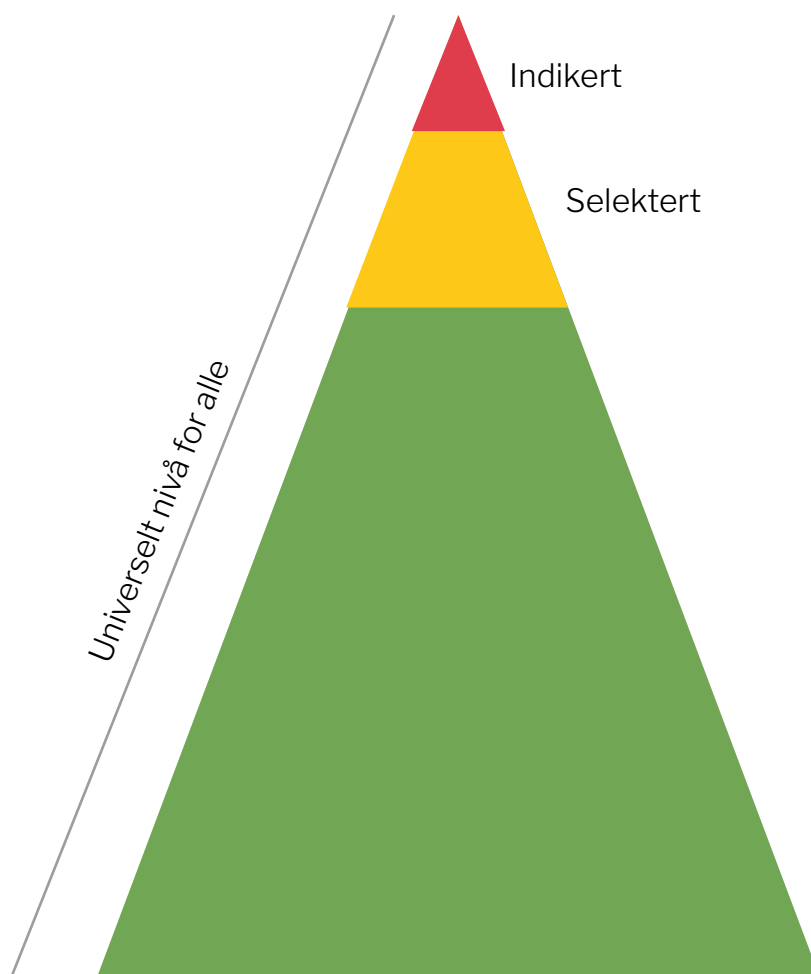
Innføringa av oppvekstreforma betyr førebygging på fleire nivå i kommunen og eit felles ansvar i fleire sektorar med samhandling mellom disse.

Førebyggande arbeid kan delast inn i tre nivå som har ulike føremål og ulike målgrupper; universell, selektiv og indikativ førebygging.

Universell førebygging: Tiltak som rettar seg mot alle barn og unge. Den universelle førebygginga er strategiar og tiltak som rettar seg mot alle, utan å skilje mellom grupper og individ.

Selektert førebygging: er tiltak retta mot grupper med kjent og/eller stor risiko for å utvikle problem. Tiltaka her skal motverke negativ utvikling hos barn og unge og/eller deira føresette.

Indikert førebygging: er eit tiltak retta mot individ med høg risiko eller klare teikn på problem.

Kven har ansvar for kva i førebyggingsarbeidet

Føresette

- Den viktigaste personen i eit barns liv og den viktigaste førebyggaren
- Oppdragar. Bidra med god tilknytning, grensesetting og støtte
- Vere ein god rollemodell
- Delta i samarbeidet med skulen
- Delta i samarbeid med andre tenester ved individuell oppfølging

Skulen/ressursperson

- Opprette ein ressursperson/ressursteam
- Sikre at skulen har gode rutinar rundt det rusførebyggande arbeidet og at innhaldet i rettleiaren er kjent for medarbeidarar. Planen skal vere tilgjengeleg for elevar, føresette og andre samarbeidspartar
- Gi opplysning og kunnskap. Vere ein aktiv rusførebyggjar og arbeide med kompetansemål opp mot det rusførebyggande arbeidet
- Legge til rette for samarbeid med føresette. Oppfordre føresette til å ta kontakt med skulen dersom dei er bekymra for sitt eige barn eller ein annan elev
- Følge opp samarbeid med relevante tenester og samarbeidspartar i kommunen
- Varsle politiet ved ein uønskt hending/utagerande åtferd, endring i miljøet og ved mistanke om kjøp og sal av rusmiddel
- Informere SLT-koordinator og politiet om ein ser endringar som bekymrar i skulemiljøet

Læraren si rolle

- Bidra til at elevane tileignar seg kunnskap om rus og rusmiddel gjennom undervisinga i relevante fag
- Samarbeide med andre faglærarar for å dekke ulike aspekt som gjeld rus, grensesetting, fysisk og psykisk helse i skulen
- Legge til rette for trygge relasjonar og rom for dialog og refleksjon om ulike aspektar ved rus
- Ta bekymringa på alvor, varsle ressursperson/skuleleiing og bidra til at elevar får naudsynt oppfølging
- Følge opp skulen sitt systematiske arbeid for eit trygt og godt skulemiljø
- Følgje opp einskildelevar og ha eit godt samarbeid med føresette

Helsesjukepleiar

- Vere ein god støttespelar, både for eleven og for ressurspersonen på skulen
- Bidra med å opplyse og gi kunnskap til elevar rundt rusbruk og rusmiddel
- Spørje elevar om rusmiddelbruk, særleg alkohol

SLT

- Ansvar for kompetansehevande tiltak for:
  - ▶ Skular
  - ▶ Føresette
  - ▶ Andre i målgruppene
- Lage nettverk og gi kompetanseheving for ressurspersonane
- Vere tilgjengeleg for skular ved foreldremøte o.l.
- Følge opp samarbeid, både i det rusførebyggande arbeidet og ved oppfølging av utfordringar
- Ha kunnskap og oversikt over trendar og fenomen blant unge i kommunen
- Sørge for at alle skular er godt informert om kva for hjelpeinstansar som kan bidra i arbeidet rundt bekymring og handling rundt rusmiddelbruk

Politi

- Ha oppdatert lokalkunnskap om trendar og fenomen knytt til rusmiddel
- Inneha eit større og meir heilheitleg bilete av rusmiddelsituasjonen utover den einskilde kommunedel og skulekrets
- Inneha erfaring med rusførebyggande tiltak
- Vere tilgjengeleg for skular/ føresette ved ønske om å drøfte ei problemstilling rundt rus/ rusmiddelbruk
- Ha moglegheit for å iverksette akutte avvergande tiltak ved fare for liv og helse
- Ta imot melding og opprette straffesak ved mistanke om bruk/kjøp/sal av narkotika
- Ha anledning til å bruke strengere verkemiddel for å hindre eller stanse ein planlagt eller pågåande konflikt/ trusselsituasjon e.l. i samband med rusmiljø

Universelle rusførebyggande tiltak i skulen

- Regelmessig gjennomføre Ungdata-undersøkingar som gir eit oversiktsbilete på korleis ungdom har det generelt og spesifikt om bruk av rusmiddel
- Kvar skule skal ha ein ressursperson eller eit rusteam som har god kunnskap om rusmiddel og rusmiddelbruk, erfaring i å snakke om rusmiddelbruk med elevar og handtere saker om bekymringsfull rusmiddelbruk
- Helsesjukepleiarar som har generell kompetanse innan rusmiddelproblematikk
- SLT koordinator, prosjektkoordinator i Rundskue, ruskonsulent, helsesjukepleiar eller andre som jobbar førebyggande kan, i samband med foreldremøte, snakke til føresette om førebygging og trendar rundt ungdom og rusmiddelbruk
- Livet & sånn
- MOT
- Flyt (10. trinn)

Tiltak per trinn

8. trinn	Førebyggjande informasjon	Når	Korleis	Ansvarleg
	Informere om kommunen sin rettleiar til føresette ved skulestart. Presentere ressursperson/ressursteam	Foreldremøte på hausten samt i alle klassar	Felles foreldremøte	Rektor Ressursperson
	Helsesamtale der tema blant anna vil vere tobakk, alkohol og andre rusmiddel	I løpet av 8. trinn	Individuell samtale	Helsesjukepleiar

9. trinn	Førebyggjande informasjon	Når	Korleis	Ansvarleg
	Informere om kommunen sin rettleiar til føresette ved skulestart. Presentere ressursperson/ressursteam	Foreldremøte på hausten samt i alle klassar	Felles foreldremøte	Rektor Ressursperson
	9. eller 10. trinn på foreldremøte: SLT/Rundskue informerer om rusmiddelsituasjonen og trendar og kva føresette kan/bør bidra med		Skulen må avtale/ bestille dette i god tid på førehand	SLT-kordinator
	Tryggheitsvandring i skulekretsen (fredag/laurdag)	Frå påskeferien t.o.m haustferien	Føresette frå 9. trinn har ansvar for å gå tryggheitsvandring i skulekretsen.	FAU – 9. trinn. Opplæring frå Frivilligsentralen

10. trinn	Førebyggjande informasjon	Når	Korleis	Ansvarleg
	Informere om kommunen sin rettleiar til føresette ved skulestart. Presentere ressursperson/ressursteam	Foreldremøte på hausten samt i alle klassar	Felles foreldremøte	Rektor Ressursperson
	9. eller 10. trinn på foreldremøte: SLT/Rundskue informerer om rusmiddelsituasjonen trendar, og diskutere kva føresette kan bidra med. Snakk om russetida!		Skulen må avtale/ bestille dette i god tid på førehand	SLT-kordinator
	Ruskonsulent/Rundskue tilbyr ekstern undervising i kvar klasse		Skulen må avtale/ bestille dette i god tid på førehand	Rundskue

Selektert og indikert rusførebygging

Endringar og signal

Generelle endringar i åtferd kan handle om mange ting, også rusmiddelbruk. Bekymringar må undersøkast og takast på alvor, og meldast internt på skulen. Det er viktig å sjå heilheita og samansetting av informasjon og observasjon. Ved bekymringsfull åtferdsending ta kontakt med ressursperson på skulen, helsefagleg personell og/eller skulen sin leing.

Rusmiddelbruk kan gje følgende endringar:

- ▶ Endring i åtferd som ikkje lar seg forklare på ein tilfredsstillande måte, som humørsvingingar (sløv, frustrert, aggressiv, latterkick) eller endra åtferd med tanke på struktur, hukommelse eller konsentrasjon
- ▶ Vekttap, dårleg allmenntilstand, uforklarlege symptom på trøttheit, dårleg hygiene, slurvete/skitten påkledning o.l.
- ▶ Bekymringsfullt fråvær eller brot på avtalar
- ▶ Tydelege fall i skuleprestasjonar
- ▶ Signal eller bekymring frå føresette eller medelever
- ▶ Endring av omgangskrins eller omgang med elevar i risikogrupper
- ▶ Endring i/stort forbruk av pengar eller stor kjøpekraft
- ▶ Uttrykk for meningar eller haldningar som bagatelliserer eller legaliserer bruk av rusmiddel
- ▶ Tidlegare utfordringar som skulen kjenner til

“Tidlege signal på mogleg bekymringsfull rusåtferd/rusproblem er ofte diffuse og utydelege. Desse endringane kan i ein tidleg fase verke som typiske tenårings- eller ungdomsåtferd. Den usikkerheita kan gjere at ein nøler eller overser problema, noko som igjen kan føre til at problema kan vekse seg større.”

Kjentmann 2019

Handtering og rutine ved bekymring og samarbeid

Handtering ved ulike situasjonar

På dei fleste skular vil det jamleg kome fram **mistankar/uro** rundt eksperimentering eller rusmiddelbruk hos elevar. Det kan vere noko ein overhøyrer i samtalar mellom elevar, elevar som kjem og deler bekymring for venner/andre elevar. Det kan òg være føresette som tek kontakt og formidlar bekymring om rusmiddelbruk blant elevar ved skulen.

Informasjonen som kjem fram er ofte basert på ulike kjelder; egne eller andre sine observasjonar, rykte, frå fortrulege samtalar, eigen kunnskap om og observasjonar av rus og ruspåverknad, konkrete funn av brukarutstyr/rusmiddel med meir.

Rykter er ikkje sikker kunnskap og må handterast ut i frå det.

Av og til kan det vere rett å ikkje gå vidare med det ein har høyrte eller overhøyrte i samtalar mellom andre. Skal ein nytte den usikre informasjonen som eit rykte er, til dømes i ein samtale med ein elev, må ein vere tydelege på at dette er noko ein har høyrte og ønsker å sjekke ut med eleven om dette stemmer eller ikkje.

Dokumentasjon er viktig i arbeidet med å handtere mistankar om, eller bruk av rusmiddel.

Både faglege vurderingar, menneskelege omsyn og godt skjøn må brukast i handtering av situasjonane. Der er som regel ingen standard svar eller prosedyre.

Vurderingane og handlingane bør dokumenterast med dato og grunngjeving (sjå vedlagde skjema for dokumentasjon, s. 36).

Dokumentasjonen skal ivareta rettstryggleiken til eleven og føresette, og samtidig gi skulen sitt personell formell ryggdekning.

Ansvar og oppfølging. Det er svært viktig at ein i handtering av rusmiddelrelaterte situasjonar har klar og tydeleg fordeling på kven som gjere kva i situasjonen; kven har ansvaret, kvar og korleis skal det dokumenterast, og ha gode rutinar for å følge opp saka.

Ansvaret bør ideelt sett ligge hos den som allereie har ein god relasjon til eleven. Dersom ingen har det, vil det vere naturleg at kontaktlærer eller ressurspersonen på rus, i samråd med rektor tek ansvaret.

Kva er det **rette tidspunktet**?

Kva er det **rette tidspunktet** for å ta kontakt med ein elev når det er mistanke om at vedkomande rusar seg meir enn «normalt»? Når bør ein involvere/kontakte føresette? Når skal ein kontakte andre instansar? Kor lenge skal ein halde på informasjonen (teieplikt) eller når har ein meldeplikt? Kva vurdere ein «det rette tidspunktet» ut i frå? Kva er konsekvensane av å gå vidare med

mistankar eller sikre observasjonar? Kva kan konsekvensane vere ved å vente til eit seinare tidspunkt, eller av å la vere å gå vidare i det heile tatt?

Dette er vanskelege spørsmål å gi enkle svar på, men desto viktigare å ha reflektert og gjort seg opp nokre tankar og meningar om. Det vidare innhaldet vil kunne gi noko rettleiing på desse spørsmåla.

Rutinar ved ulike situasjonar

Fargemarkeringa viser grad av alvor (jf. trafikklys)

Ved bekymring for ein elev sine rusvanar

Situasjon B

Tiltak	Når	Ansvar
Melde til skulens ressursperson	Raskast mogleg	Den som er bekymra
Ressursperson innhentar fleire opplysningar, skaffe seg ein oversikt. Rådføring hos ressursteam/ helsesjukepleiar. Avklare oppfølging/ samtale.	Raskast mogleg	Skulen sin ressursperson
Avtale samtale med eleven	Innan ei veke etter første bekymring	Skulen sin ressursperson / helsesjukepleiar

Eleven innrømmer rusmiddelbruk

Situasjon A

Tiltak	Når	Ansvar
Informere om moglegheit for hjelp/ oppfølging av fagperson på skulen og eksterne samarbeidspartar	Vurderast av dei ansvarlege	Skulen sin ressursperson/ helsesjukepleiar, eventuelt eksterne samarbeidspartar. Skulen har hovudansvaret frem til anna er avtalt.
Oppfordre eleven til å snakke med føresette, enten sjølv eller i samarbeid med nokon på skulen		
Innkalle elev og føresette for å diskutere kva som kan hjelpe eleven vidare		
Plan for oppfølging		

Eleven som nektar for rusmiddelbruk i første samtale

Tiltak	Når	Ansvar
Søk meir informasjon og vurdere situasjonen	I løpet av 1-2 veker	Ressursperson/ helsesjukepleiar/ Kontaktlærer/ faglærer/ miljøterapeut
Ny samtale med eleven		Skulen sin ressursperson/ helsesjukepleiar
Eventuelt samtale med elev og føresette		

Mistanke om at ein elev er rusa på skulen

Situasjon C

Tiltak	Når	Ansvar
Melde til kontaktlærer/ ressursperson/ helsesjukepleiar	Umiddelbart	Den som har mistanke
Eleven må skjermast og ivaretakast, og føresette må kontaktast, og eventuelt hente eleven Avtale møte med føresette	Umiddelbart	Ressursperson/avdelingsleiar / verksemdsleiar
Samtale med elev og føresette Informerer om moglegheiter for hjelp/ oppfølging av fagpersonar på skulen og eksterne samarbeidspartar i kommunen	Dagen etter	Ressursperson/ eventuelt helsesjukepleiar
Plan for vidare oppfølging	Vurderast av ansvarlege	Ressursperson/ helsesjukepleiar/ avdelingsleiar/ verksemdsleiar

Ved mistanke om kjøp/sal av rusmiddel på skulen

Tiltak	Når	Ansvar
Ta kontakt med verksemdsleiar	Umiddelbart	Den som har mistanke
Samtale med den/dei det gjeld om at ein har mistanke om kjøp og sal av rusmiddel	Snarast	Verksemdsleiar, + ev ressursperson
Kontakte føresette	Snarast	Verksemdsleiar
Kontakte politiet	Snarast	Verksemdsleiar
Oppfølgingsavtale med elev og/eller føresette med tilbod om hjelp	Innan kort tid	Verksemdsleiar/avdelingsleiar/ ressursperson/ helsesjukepleiar/ ekstern støtte

Sjå vedlegg 3, side 30, for utfyllande informasjon om framgangsmåtar og refleksjonar rundt handtering av dei ulike situasjonane.

Samarbeid ved bekymring om bruk av rusmiddel

Bruk av rusmiddel (inkludert alkohol) i ungdomsskulealder er ein alvorleg sak og gir grunn til bekymring. Det er derfor viktig at skule og helsesjukepleiar ikkje opplever å stå åleine i utfordringa, men har samarbeidspartar som ein kan drøfte utfordringsbiletet med.

Det finst ei rekke samarbeidspartar for skulane (sjå vedlegg 4, s. 38), samtidig vil det i nokre tilfelle vere naturleg å drøfte saker med barnevern eller politi.

Anonym drøfting med barnevernstenesta vert anbefalt dersom ein er usikker på om ei sak bør meldast. Teieplikt er ikkje til hinder for å drøfte saker anonymt, og barnevernstenesta er erfarne på å gi råd og rettleiing.

For meir informasjon, skann eller klikk på QR-koden.

Ein kan og drøfte ei bekymring/problemstilling rundt rus/rusmiddel anonymt med politiet. Kontaktpunktet hos politiet skal vere førebyggjande avsnitt ved Ålesund politistasjon. Ved konkret mistanke eller bekymring for elevar ønsker politiet beskjeden så nøyaktig og detaljert som mogleg (sjå side 9, politiets ansvar i det rusførebyggjande arbeidet).

Råd frå ungdomen:

“Ha mot og is i magen til å ikkje fortelje noko vidare før vi kan gjere det i samarbeid”

Frå rapporten *Klokhet om rus*

Vedlegg - del 1

Utanfor boksen – innanfor lovverket

Teieplikt

Bakgrunnen for teieplikta er at den skal beskytte eleven og føresette mot at opplysningar om personlege tilhøve kjem på avvege. Frykt for at opplysningar blir delt kan resultere i at ein ikkje søker hjelp.

Teieplikt inneberer ei plikt til å hindre at bestemte opplysningar kjem til andre enn dei som skal ha opplysningane. Det betyr både ei plikt til å la vere å dele opplysningar og handsame opplysningane på ein forsvarleg måte slik at urvedkomande ikkje får tilgang til dei. Dette gjeld både skriftlege og munnlege opplysningar. Reglane om teieplikt skal sikre at elevar og føresette har tillit til at opplysningar om dei, vert forvalta forsvarleg og ikkje vert spreidd meir enn naudsynt. Denne tilliten er avgjerande for at elevar og/eller føresette skal kunne gi opplysningar om personlege tilhøve til skulen eller andre instansar.

Tilsette i kommunen og i skulen har teieplikt om alt dei får kjennskap til om andre sine **personlege tilhøve** gjennom arbeidet sitt (jf. opplæringslova § 15-1 og privatskulelova § 7-3, jf. forvaltningslova § 13). Personlege tilhøve betyr opplysningar ein vanlegvis ønsker å halde for seg sjølv. Teieplikta gjeld både kollegaar og elevar sine personlege tilhøve.

Personlege tilhøve er til dømes opplysningar om fysisk eller psykisk sjukdom, lærevanskar, problem i heimen, karakterar, økonomi og kjensleliv. Dersom opplysningane er allment kjende, eller innanfor tema det normalt er openheit om, vert ikkje dette sett på som personlege, til dømes kvar ein er fødd, fødselsnummer, statsborgskap, sivilstand, yrke, bustad og arbeidsstad. Dette vert altså ikkje rekna som personlege tilhøve, jf. fvl. § 13 (2).

Unntak frå teieplikta:

Det mest hensiktsmessige unntaket frå teieplikta er å **hente inn samtykke** frå den som dei teiepliktige opplysningane gjeld. Er det henta inn skriftleg samtykke, fell teieplikta bort. Sjå viktige vilkår under. Føresette samtykker på vegne av barnet. Er eleven over 15 år har vedkomande ein sjølvstendig rett til å gi samtykke i skulesamanheng (i tillegg til føresette).

1) Samtykke frå den opplysningane gjeld

(Forvaltingslova § 13 a nr.1)

Samtykket må vere *informert*, noko som inneberer at samtykket må vere

- Frivillig
- Spesifikt: Det må vere klart kva den einskilde samtykker til, dvs. samtykket gjeld eit klart og presist formål
- Informert: Det må være tydeleg og klart kva ein samtykker til
- Samtykket kan bli gitt både skriftleg og munnleg; skriftleg samtykke er å anbefale
- Samtykke må dokumenterast (sjå skjema side 23)
- Trekking av samtykke, - den einskilde må få informasjon om retten til å trekke tilbake samtykke når som helst

2) Opplysningsplikt

I nokre spesielle tilfelle har ein opplysningsplikt. Dette gjeld plikt til å ivareta liv og helse (naudrett), avverje alvorlege straffbare handlingar og varsle om barn som vert utsett for omsorgssvikt. I slike tilfelle går opplysningsplikta føre teieplikta.

Opplysningsplikt til politiet¹

- ▶ Gjeld det eit alvorleg forhold og det er sikkert eller mest sannsynleg at eleven kjem til å utføre eit lovbrøt som vert omfatta av avverjeplikta i straffelova § 196, går avverjeplikta føre teieplikta. NB! Avverjeplikta etter strl. § 196 gjeld ikkje narkotikalovbrøt.
- ▶ Om ein uskyldig person er tiltalt eller dømt for en straffbar handling som har strafferamme på meir enn eitt års fengsel, og skulen får opplysningar som påviser at ein elev ved skulen er den eigentlege skuldige, vil varslingsplikta gå føre teieplikta, sjå straffeloven § 226.
- ▶ Om ein elev begår ei straffbar handling mot ein tilsett ved skulen, til dømes eit valdslovbrøt eller eit tjuveri, kan den tilsette melde tilhøvet til politiet i eigenskap av fornærma ved den straffbare handlinga.
- ▶ Skulen kan varsle politiet om eit pågåande lovbrøt, til dømes at ein elev utøver vald eller gjer skadeverk og ikkje let seg stanse med dei midlane skulen rår over.

Opplysningsplikt til barnevernet

Teieplikta kan berre setjast til sides dersom minst eitt av vilkåra i Opplæringslova § 15-3 bokstav a-e (sjå QR-kode) er oppfylt. Meldeplikta vert utløyst berre i særskilt alvorlege saker. Ein generell bekymring for eit barn, som ikkje kan knytast til føresette si omsorgsevne, er ikkje tilstrekkeleg grunn til å tilsidesette teieplikta ved å melde bekymring til barnevernet. I ein bekymringsmelding til barnevernet må det tydeleggjerast at ein har vurdert at meldeplikta er utløyst og i tillegg vise til at meldeplikta går framfor teieplikta i dette tilfellet.

¹ Henta frå Taushetsplikt, opplysningsrett og opplysningsplikt i forvaltningen – en veileder, sjå s. 43-44 for utfyllande informasjon.

Om det ligg føre eit samtykke frå føresette, kan den offentlege instansen kontakte barneverntenesta, også i tilfelle som ikkje utløyser vilkåra for meldeplikt, (jf. fvl. § 13 a nr.1). Eit slikt samtykke må vere informert (sjå punkt 1) og bør vere skriftleg.

Høgt skulefråvær hos ein elev er ikkje åleine eit tilstrekkeleg grunnlag for å sende bekymringsmelding til barneverntenesta, (jf. opplæringslova § 15-3 bokstav a-d). Å melde bekymring til barneverntenesta vil som hovudregel først vere aktuelt i dei tilfella der fråværet kan knytast til omsorgssituasjonen til barnet eller til alvorlege åtferdsvanskar.

3) Andre unntak - opplysningsrett

Når informasjonen verken er teiepliktig eller opplysningspliktig, *kan* ein dele informasjon med andre, men *må ikkje*. Innanfor reglane må ein alltid vurdere om ein **bør** dele opplysningane. Omsynet til eleven sin tillit til deg, kan til dømes vere avgjerande om du skal dele fortrulege opplysningar. Gjeld opplysningane ein ungdom under 18 år må du vurdere om deling av opplysningane er **til barnets beste**. Dette omsynet skal leggast stor vekt på i vurderinga. Om ein vel å dele opplysningane bør den som opplysningane gjeld informerast om dette.

- ▶ Dele med kollegaer når det er naudsynt for å få ein «hensiktsmessig arbeids- og arkivordning» (jf. fvl. § 13 b nr. 3)

Dette gjeld til dømes fagleg samarbeid i eit fagteam. Det skal berre utvekslast opplysningar dersom det er behov for deling, til dømes når undervisninga må leggast opp på ein bestemt måte til beste for eleven. Er det behov for ei meir generell meningsutveksling med kollegaane, bør opplysningane anonymiserast, slik at eleven ikkje kan identifiserast.

- ▶ Anonym drøfting av spørsmål og problem (jf. fvl. § 13 a nr. 2)

Skular kan vere medlem av forskjellige samarbeidsteam i kommunen, for eksempel tverretatlege team der skulen deltek saman med barneverntenesta, skulehelsetenesta, PP-tenesta, politiet osv. Om einskildsaker skal diskuterast i slike team, er det eit godt utgangspunkt å sørge for at det er henta inn samtykke frå dei som har krav på vern av informasjon (sjå vedlegg side 23). Om ikkje må opplysningane vere tilstrekkeleg anonymiserte!

Teieplikt, opplysningsplikt og opplysningsrett er kompliserte tema. Sterk anbefaling å lese følgande tilleggslitteratur **Utenfor boksen – innenfor lovverket. Veileder for god informasjonsflyt**. Bruk qr-koden.

Rettleiaren er oversiktleg og informativ, og inneheld i tillegg gode eksempel på aktuelle situasjonar.

Samtykke om utveksling av teiepliktig informasjon

Elevens namn _____ Født _____

Skule _____

Samtykker til samarbeid mellom skule og _____ rundt mi rusoppfølging.

Det vil seie at skulen, ved kontaktperson _____ og

_____ kan dele relevant informasjon rundt mi oppfølging.

Anna informasjon:

Kontaktperson skule: _____

Kontaktperson hjelpeapparat: _____

Dato: _____

Eleven sin signatur

Føresette sin signatur

Skulen sin kontaktperson signatur

Dette samtykket kan trekkast tilbake når som helst

Om underskrift	Om samtykke
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Det er den eller dei som har foreldreansvar for barnet som har rett til å samtykke på vegne av barnet. Der føresette bor saman, er det tilstrekkeleg at den eine skriv under. Er omsorga delt, skriv begge under. Dersom ein av foreldra har eineomsorg, skriv han/ho under. ✓ Fosterforeldre kan samtykke, og orientere omsorgskommunen ✓ Etter lov om barnevernstenester må barn over 15 år gi eige samtykke 	<p>Eit informert samtykke inneberer at eg/vi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ får informasjon om kva opplysningar som skal utvekslast ✓ veit korleis opplysningane skal brukast og konsekvensane av dette ✓ er kjent med at det ikkje skal utvekslast fleire opplysningar enn det som er naudsynt ✓ er kjent med at eg kan nekte at opplysningar om spesielle forhold blir utveksla eller at spesielle fagmiljø eller einskildpersonar får bestemte opplysningar ✓ veit at samtykket er frivillig og kan trekkast tilbake når som helst ✓ veit at eg kan få innsyn i kva opplysningar som er utveksla med andre

Vedlegg - del 2

Fakta om rusmiddel

Dei mest vanleg brukte rusmidla hos ungdom er alkohol, cannabis, kokain og mdma. Effekt/verknadane av rusmiddel varierer frå person til person. Fysisk og psykisk tilstand verkar inn på effekt og oppleving av rusen.

Kjelde: RUSinfo i 2023.

Alkohol
– er det vanlegaste
rusmiddelet blant ungdom

- ▶ Alkoholrus gjer deg mindre kritisk og meir impulsiv
- ▶ Alkoholrus aukar risikoen for å hamne i ulykker, bli valdsoffer eller valdsutøvar. Risikoen for å bli eit rans- eller valdtektsoffer aukar også
- ▶ Det er 18-årsgrense for sal og skjenking av øl og vin, og 20-årsgrense for brennevin
- ▶ Det er forbode å kjøpe eller gi alkohol til unge under 18 år
- ▶ Høgt inntak av alkohol er giftig for kroppen – promille frå rundt 3 kan vere dødeleg
- ▶ I kombinasjon med dempende medikament/rusmiddel, sovemiddel, smertestillande eller angstdempende middel (som til dømes benzodiazepiner eller GHB), kan langt lågare promille føre til død. Ved alvorleg alkoholforgifting er legehjelp livsnødvendig

Cannabis

– er det mest brukte ulovlege rusmiddelet i Noreg

- ▶ Cannabis finst i ulike former som hasj, marihuana og cannabisolje. Vanlege kallenamn: brunt, grønt, gress og weed
- ▶ Vanlegaste inntaksmåte er at cannabisprodukt vert blanda med tobakk og røykt, anten som ein sigarett eller i pipe
- ▶ Lukta av cannabis er søtleg, og kan minne om røykelse eller brent/svidd urtekrydder
- ▶ Produkt tilsett thc (verkestoffet i cannabis) kan også svelgast og drikkast
- ▶ Thc kan også brukast via e-sigarettar, såkalla «vaping»
- ▶ Verknaden kjem raskt ved røyking og kan vare i fleire timar. Ved svelging av cannabisprodukt vil det ta lenger tid før ein merkar rusen, noko som gjer det vanskelegare å dosere og dermed lettare å overdosere
- ▶ Cannabisrusen er dempende og kan opplevast som avslappande. Sanseninntrykk vert gjerne opplevd som sterkare, og rusen kan i nokre tilfelle også endre verkelegheitsoppfattinga
- ▶ Langvarig og omfattande bruk kan utløyse psykiske plager og lidingar. Akutte angstreaksjonar er ikkje uvanleg
- ▶ Mengda verkestoff (thc) i hasj har dei siste ti åra nesten blitt tredobla (har og auka i marihuana), slik at skadepotensialet for cannabis er større enn tidlegare

Kokain

- er eit sentralstimulerande stoff som vert framstilt frå kokabusken

- ▶ Kokain finst som oftast som eit kvitt eller gulaktig pulver. Vanlege kallenamn: coke, cola, snø
- ▶ Vanlegvis vert kokain sniffa (i nasen), men stoffet kan også røykast
- ▶ Kokainrusen gir ei kjensle av å vere oppstemt, auka sjølvtilitt og meistring, men kan også gi akutt angst, paranoia eller depresjon
- ▶ Ved sniffing kjem verknaden ca. 1–2 minutt etter inntak. Rusen varer vanlegvis mellom 15 og 60 minutt, og derfor er det vanleg å ta fleire doser i løpet av kort tid
- ▶ Kokain kan gi kraftige nedturar i form av angst og depresjonar
- ▶ Kokain kan gi betydelege skadeverknadar. Mest vanleg er psykiske problem som angst og depresjon. I nokre tilfelle kan det også oppstå psykosar, spesielt i form av paranoide trekk
- ▶ Den stimulerande verknaden på hjarte- og karsystemet gir ein auka risiko for blant anna hjernebløding, hjarteinfarkt og hjarterytmeforstyrningar

Mdma/ecstasy

- er eit kjemisk framstilt rusmiddel som verker både sentralstimulerande og kan gje forsterka sanseintrykk

- ▶ Mdma/ecstasy finst både i pulver-/krystallform og som tablettar. Vanlege kallenamn: emma, molly, e, x og knips
- ▶ Tablettane kan ha mange forskjellige fargar og logoar
- ▶ Verknadane kjem etter ca. 30–60 minutt og varer i 4–8 timer
- ▶ Når rusverknaden set inn vil kroppstemperaturen og hjarterytmen auke. Pupillane vert store. Nokre opplever kvalme og brekningar
- ▶ Ein kan kjenne seg våken og opplagt, eller full av empati og interesse for folk og verda rundt seg. Sanseintrykk vert forsterka, og mange opplever kjensle av eufori og velvære. Det kan også oppstå ein periode med forvirring, angst og akutte depresjonar
- ▶ Når rusen går ut, vil mange kjenne seg fysisk utmatta og nedstemt. Lengre tids bruk kan føre til depresjonar og psykiske lidingar for disponerte personar, eller den som bruker hyppig
- ▶ Bruk av mdma har i dei seinare åra blitt meir utbreidd i ein del miljø, og er meir utbreidd i Noreg no enn tidlegare

Amfetamin og metamfetamin

- er sentralstimulerande, kjemisk fremstilte stoff som vanlegvis kjem i pulverform

- ▶ Vanlegvis vert stoffa sniffa, men dei kan også injiserast, svelgast og drikkast. Vanlege kallenamn: speed, pepper, joggesko, fort og makka
- ▶ Verknadane kjem raskt etter inntak. Vanlegvis varer amfetaminrusen frå nokre timar og oppover, avhengig av dose
- ▶ Verknadane av amfetamin og metamfetamin er svært like. Vanlege symptom på bruk er høg sjølvkjensle, pratsom, rastløyse, nervøsitet, svimmelheit og våkenheit
- ▶ Metamfetamin er kjemisk nært i slekt med amfetamin. Det er gjerne meir potent, fordi det går raskare over til sentralnervesystemet. Noko av metamfetaminet vert metabolisert til amfetamin, slik at verknaden blir noko lenger
- ▶ Metamfetamin vert vanlegvis selt som amfetamin på gata, og brukarane veit ofte ikkje sjølv kva stoff dei får i seg
- ▶ Amfetamin og metamfetamin har mange av de same skadeverknadane som kokain. Brukarar som tek stoffet over fleire dagar, opptil rundt ei veke, kan gå inn i ein psykose eller få ein alvorleg nedtur/abstinens

Benzodiazepinar

- er reseptbelagte legemiddel med stor fare for avhengnad

- ▶ Benzodiazepinar er legemiddel som vert nytta for sine roande, søvndyssande, angstdempande og muskelavslappande verknadar. Vanlege benzodiazepinar er Xanor, Rivotril, Valium og Sobril
- ▶ Når benzodiazepinar vert brukt som rusmiddel nyttar ein gjerne langt høgare dosar enn når dei same stoffa vert nytta som legemiddel. I rusmiljøa finn ein også importerte, illegalt framstilte benzodiazepinar
- ▶ Som rusmiddel vert benzodiazepinar ofte brukt saman med andre rusmiddel enten for å dempe uro etter bruk av sentralstimulerande stoff, eller for å forsterke verknadane av heroin, alkohol eller andre dempande stoff
- ▶ Bruk av benzodiazepinar og alkohol samtidig kan føre til overstadig beruselse, tap av hukommelse og kontroll, og dermed ein stor risiko for farleg åtferd
- ▶ Når benzodiazepinar vert tatt saman med andre dempande stoff aukar risikoen for overdosar
- ▶ Store dosar benzodiazepinar kan gi motsett effekt, og brukaren kan bli utagerande, aggressiv og miste kontrollen

Vedlegg - del 3

Støtte til skulane rundt ulike situasjonar

Eksempel på handtering av ulike situasjonar og korleis ein kan møte elevar rundt ulike scenario

A) Samtale med elev om mogleg rusmiddelbruk

Situasjon A:

Alex er ein elev som har aukande fråvær og vert oppfatta som stadig meir ukonsentrert, irritabel eller fjern når vedkomande er på skulen. Er ofte blitt observert saman med eldre ungdommar. Etter helga har eleven alltid historier om festar som vedkomande har deltatt på. Mor fortel om stadig mas etter pengar.

Mogleg framgangsmåte:

Har ein nok opplysningar til å kunne ta opp temaet rus i ein samtale med eleven? Er det andre på skulen som kan ha utfyllande informasjon? Det er viktig å finne så mange opplysningar og observasjonar som mogleg før samtalen. Førebu samtalen godt ved å skissere:

- Kva veit ein; kva er det ein sjølv eller andre konkret har sett eller høyrte? Skil mellom sikker kunnskap og rykte.
- Kva lurar ein på/kva treng ein meir kunnskap om? Kvifor trur ein det kan handle om rusmiddelbruk?
- Kva er ein bekymra for? Kva vil ein formidle til eleven i samtalen?

Samtalen

Tenk gjennom på førehand kvar og når samtalen skal finne stad (sjå sjekklista, s. 34). Sørg for å sette av nok tid (ein veit ikkje kva som kan kome opp i samtalen) og at ein får sitte uforstyrta.

Informer eleven om kvifor ein ønsker denne samtalen, seie noko om teieplikta og at ein uansett ikkje går vidare med opplysningane utan at vedkomande er informert.

Legg fram det ein veit, kva ein er bekymra/uroa for og få fram tydeleg ønske om å hjelpe eleven.

For fleire tips og førebuing til samtalen, sjå side 19-23 i Kjentmannshandboka: **Kjentmann. Å møte elevar med rusproblemer**

Samtalen kan ha to utfall: Eleven nektar for rusmiddelbruk eller innrømmer bruk.

At eleven nektar for bruk av rusmiddel kan vere ein normal og forståeleg første reaksjon. Det kan vere vanskeleg å innrømme vanskelege forhold med ein gong. Gi eleven tid. Kanskje endrar eleven mening når vedkomande har får tenkt seg litt om. Gi uttrykk for at det er ønskeleg med ein ny samtale seinare, særleg om bekymringa varer ved. Informer om at skulen kan bli nøydt til å gå vidare med saka om ein vurderer den som særleg bekymringsfull. Om eleven ikkje vil snakke med deg, så kan du oppmuntre vedkomande til å snakke med nokon andre. Gi forslag til moglege personar/instansar å vende seg til. Ikkje slepp tak i eleven/saka før ein er sikker på at vedkomande vert ivaretatt/fylgt opp av andre.

Kjem det fram i samtalen at eleven brukar rusmiddel på ein risikofylt og bekymringsfull måte, må ein gjerne følgje opp med ein ny samtale innan kort tid. Lag avtalar om vegen vidare og diskuter når eventuelt føresett skal informerast, og av kven og på kva måte (t.d. eleven gjer det sjølv, skulen informerer eller i eit felles møte med føresette, eleven og skulen).

I denne type saker er det gjerne lite som hastar (ofte kan rusmiddelbruken avta når dette er kjent og eleven opplever å ha nokon å snakke med om temaet). Er eleven usikker på ein eventuell involvering av hjelpeapparatet, er det i utgangspunktet greitt å vente med dette. Det viktigaste er å oppretthalde kontakt, skape tillit og god relasjon. Verken føresette eller andre hjelpeinstansar treng umiddelbar informasjon. Følg eleven sitt tempo, så sant ikkje liv og helse er i fare. Ein må heile tida vurdere, saman med kollegaar/ rektor, kor lenge der er forsvarleg å halde på informasjonen (jf. teieretten vs. informasjonsplikt). Sjå også scenario B.

B) Avdekking av bekymringsfull bruk av rusmiddel

Situasjon B:

Alex fortel at det er vanskelege forhold heime for tida. Det er mykje konflikt og krangling mellom føresette og det blir også ofte krangel mellom føresette og eleven. Det medfør at Alex er lite heime og er stadig oftare saman med ein gjeng som røyker hasj og drikk mykje alkohol i helgane.

Mogleg framgangsmåte:

Når eleven har tatt eit initiativ bør det gripast. Dette er den «gylne augeblinken». Når eleven fortel ting direkte må dette takast alvorleg og følgast opp umiddelbart. Det er viktig å halde ved like tilliten som eleven viser i denne situasjonen, og styrke motivasjonen til å gjere noko/finne gode løysingar. (Sjå siste avsnitt i scenario A).

Fortruleg informasjon

Av og til kan elevar fortru seg om eigne vanskar eller problem i venneflokken eller familien. Slik fortruleg informasjon kan vere eit ønske om meir vaksenkontakt eller berre vere eit behov om å dele informasjonen med nokon. Fortruleg informasjon må handsamast med varsemnd og er som regel ikkje ei hastesak (grad av alvor må sjølvstilt vurderast). Det er viktig at skulen ikkje har reaksjonar som bremser/hindrar slik openheit frå dei unge.

C) Akuttsituasjonar

Situasjon C1:

Alex er, utan tvil, synleg ruspåverka på skulen.

Framgangsmåte:

Eleven må så raskt som mogleg skjermast frå dei andre. Dette av omsyn til dei andre elevane på skulen, men og for eleven sjølv. Ein bør vere to stykk til stades i denne situasjonen.

Ta ein roleg prat med eleven. Informer om kva som er blitt observert og kvifor ein har reagert. Lytt også til kva eleven seier om situasjonen. Føresette bør informerast og eventuelt hente eleven. Sjekk ut eleven sine tankar kring informasjon til føresette, om noko kan bli spesielt vanskeleg. Både eleven og føresette kan trenge støtte i ein slik situasjon. Er eleven overstadig rusa må vedkomande sikrast tilsyn. Vurder om eleven ev. må ha helsehjelp. Eleven må roleg og utan oppstuss takast med ut frå skuleområdet.

Lag avtale om ny samtale dagen etter, gjerne saman med føresette. Gå då gjennom hendinga. Fortel kva som var skulen si oppleving og vurdering og be eleven fortelje sin versjon. Lag avtalar for vidare oppfølging. Det er viktig å sikre at eleven har ønske og lyst til å kome tilbake til skulen.

Dokumenter vurderingar og tiltak gjennom heile prosessen.

Situasjon C2:

Alex blir tatt i å selje hasj på skulen.

Framgangsmåte:

Sal/omsetting av illegale rusmiddel er ei politisak. Ta kontakt med lokalt førebyggjande politi.

Eleven må skjermast frå dei andre. Det bør vere to tilsette frå skulen til stades i denne situasjonen. Informer eleven om at politiet vil bli kontakta om hendinga. Lag avtalar om oppfølging og informer tydeleg om skulen sitt reglement og forventningar til eleven framover. Informer og involver føresette. Ta kontakt med andre instansar om nødvendig/hensiktsmessig.

Eleven kan bortvisast frå skulen, men ikkje utvisast. Det er viktig at eleven ikkje droppar ut. Skulen skal ivareta og hjelpe eleven til å halde tak i skulen. Politiet har ansvar for ein eventuell påtale/straffesak.

Dokumenter vurderingar og tiltak gjennom heile prosessen.

Sjekkliste

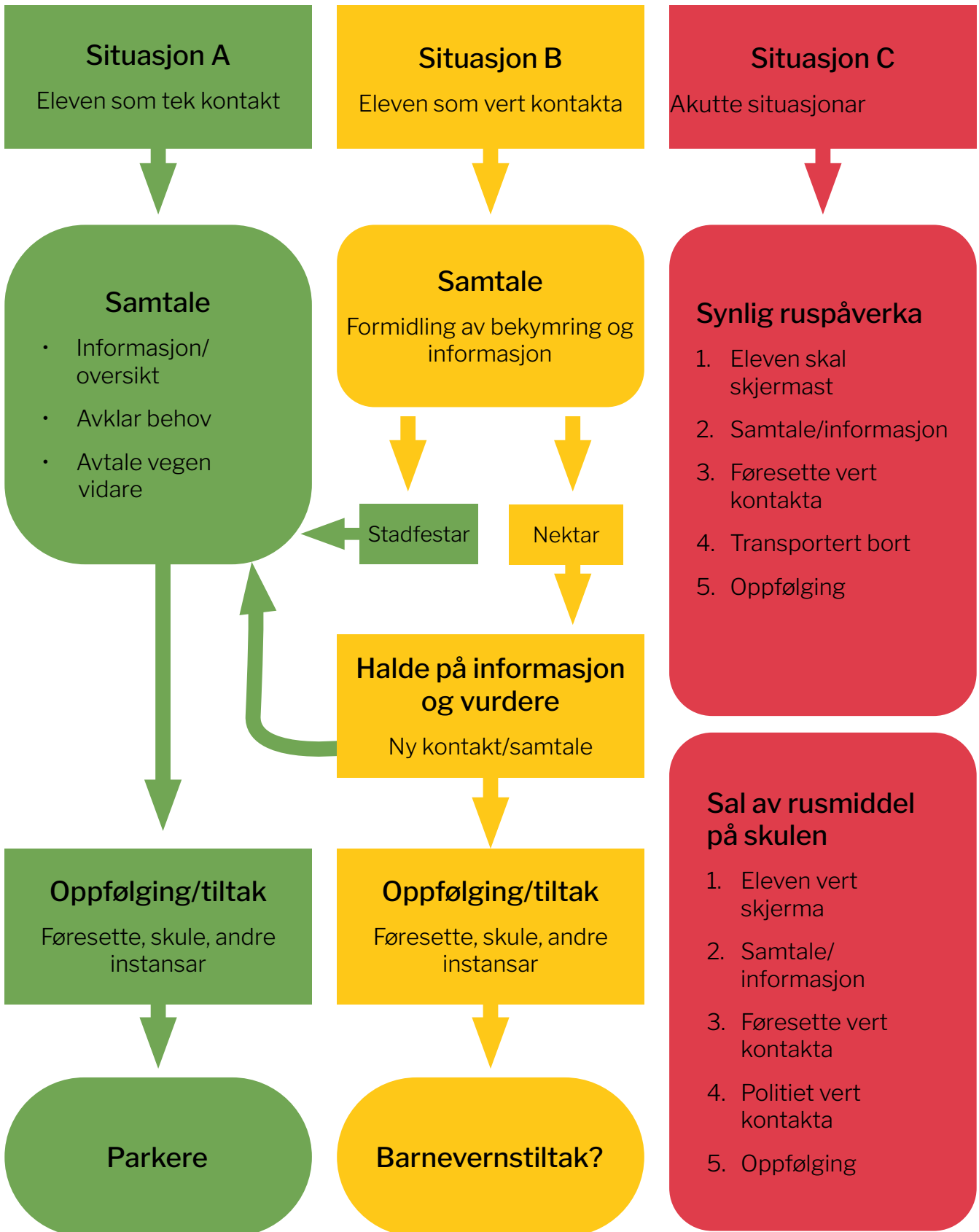
Russamtale med elevar

- Kartlegg problemet. Skaff deg oversikt før du handlar
- Tenk gjennom kvar du skal ha samtalen med eleven
- Tenk gjennom korleis samtalen skal vere
- Kva er målet med samtalen?
- Grunngi samtalen overfor eleven
- Legg til rette for at eleven skal ønske å kome igjen
- Vis at eleven kan stole på deg
- Still opne spørsmål. Ver direkte, men ikkje dømmande
- Husk at du skal dempe konflikhtar, ikkje intensivere dei
- Ver tydeleg i høve til funksjonen din – kva moglegheiter og avgrensingar du har med tanke på teieplikt, kontakt med føresette o.l.
- Avtal eit neste møte
- Be om lov til å kontakte eleven på telefon eller melding via sms/sosiale medium
- Før loggbok etter kvart møte

Kva gjer vi når elevane våre rusar seg?

Ikkje oversjå - ikkje overreagere

Registrerings skjema for rusrelaterte situasjonar

Dag/dato:

Skildring av situasjonen:

Dokumentasjon (eigen observasjon, sett, høyrte, osv):

Dokumentasjon frå andre (fått fortalt og av kven, rykte, evt. frå kven):

Manglande dokumentasjon (burde hatt opplysningar om, kvar hente informasjon?):

Vurdering av situasjonen:

Tiltak/handling:

Ansvarleg for gjennomføring:

Oppfølging:

Ansvarleg for oppfølging:

Tidspunkt:

Anna:

Utfyllar:

Tilvist:

Vedlegg - del 4

Kontaktpersonar, interne og eksterne hjelpeinstansar og samarbeidspartar

Skulen sine kontaktpersonar, internt (fyll ut)

Ressursperson/ ressursteam	Namn	Telefon	Epost:
Helsesjukaerleiar	Namn	Telefon	Epost:
Kontaktperson i barnevernet	Namn	Telefon	Epost:
Pedagogisk fagsenter	Namn	Telefon	Epost:
Politikontakt	Namn	Telefon	Epost:
Andre	Namn	Telefon	Epost:

Skule, ungdom og føresette - eksterne hjelpeinstansar

Helsestasjon for ungdom

Drop-in tilbod for ungdom mellom 13 – 25 år

- ▶ Moa Helsehus, 2. etasje. Inngang sør (Same inngang som Moa legesenter)

Opningstid: onsdagar og torsdagar frå kl. 14.30 – 19.00 (lege til stades klokka 16.00 – 19.00).

Tlf.: 408 23 517

Familiestøttande tenester

Har ulike rettleings- og samtaletilbod til barn og unge (0-18 år) og familiane deira. Der er og gruppetilbod for både ungdom og føresette.

For meir informasjon, skann QR-koden

Ruskonsulent ved Familiestøttande teneste

Er tilgjengeleg for drøfting av saker.

Ta kontakt med ruskonsulent Sonja Sætre
tlf: 70 16 45 50 | 476 56 567

Epost: Sonja.Saetre@alesund.kommune.no

Prosjekt Rundskue

Tilbyr jobb/sommarjobbar, aktivitetar og mentor til ungdom mellom 12 – 19 år. Er tilgjengeleg for drøfting av saker.

Ta kontakt med Sindre Olsen, tlf.: 949 84 947

Epost: sindre.olsen@alesund.kommune.no

Rask psykisk helsehjelp (frå 16 år)

Rask psykisk helsehjelp er eit lågterskeltilbod til dei over 16 år med lettare til moderate symptom på angst, depresjon eller søvnevanskar.

Skann QR-koden for meir informasjon.

Barnevernsvakta i Ålesund (døgnbemanning)

Akutt bekymring rundt barn og unge

Tlf: 915 76 020

SLT- koordinator

Dersom det handlar om det rus- og kriminalitetsførebyggande arbeidet i kommunen, kan utfordringa eller bekymringa takast opp med SLT-koordinator.

Tlf.: 920 45 485

Epost: Minda.myklebust@alesund.kommune.no

For meir informasjon om hjelpetenester for barn og ungdom i Ålesund kommune, skann eller trykk på QR-koden.

Kontaktinformasjon kan endre seg over tid, seinast oppdatert kontaktinformasjon vil du alltid kunne finne på nettsida.

Fastlege (fyll ut)

Namn: _____

Telefon/e-post: _____

Konfliktrådet

Konfliktrådet er gratis å bruke.

Ta kontakt med konfliktrådet i Ålesund for meir informasjon:

Tlf.: 70 30 06 10

Epost: post.moreogromsdal@konfliktraadet.no

For å melde inn sak, skann eller trykk på QR-koden:

POLITIET

Nød/akutt: 112

Andre henvendingar: 02800

Førebyggende avdeling i Ålesund:

Epost: 208.forebyggende.alesund@politiet.no

Bufetat

Familiekontoret

Familiekontoret i Ålesund er ope og tilgjengeleg for alle.
Ein treng ikkje tilvising for å ta kontakt.

Telefon: 466 17 390

Barn og unges helseteneste

Eit kart over tenestene til barn og unge

Planen er utarbeida av Minda Myklebust og
Randi Vartdal Knoff
Design/layout: Christina Rasch Haugen
Ålesund kommune 2024